

Vergaderjaar 2022–2023

29 477

Geneesmiddelenbeleid

Nr. 793

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2022

Op 28 juni 2022 heeft u mij verzocht, via de motie van het Kamerlid Mohandis c.s., om u te informeren over de aanpak van de evaluatie van mijn beslissing om alle vitamine D-bevattende geneesmiddelen en calcifediol per 1 januari 2023 niet langer uit het basispakket te vergoeden.¹

In deze brief informeer ik u over de opzet en uitvoering van de Monitor vitamine D uit het basispakket die in opdracht van Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) zal worden uitgevoerd door Nivel. Op basis van deze monitor zal het Zorginstituut uiterlijk december 2023 rapporteren over de financiële effecten voor de patiënt en de effecten op de therapietrouw van deze pakketmaatregel.

Achtergrond

De pakketuitname per 1 januari 2023 van alle vitamine D bevattende geneesmiddelen is gebaseerd op een aanvullend advies van het Zorginstituut over vitamine D.² In dit advies adviseerde het Zorginstituut mij om vitamine D bevattende geneesmiddelen niet langer te vergoeden uit het basispakket. Volgens het Zorginstituut kunnen geneesmiddelen met vitamine D, bestemd voor (de preventie van) een vitamine D-tekort, voor eigen rekening komen. Daarmee voldoen deze middelen niet aan het pakketcriterium «noodzakelijk te verzekeren zorg».

Het Zorginstituut gaf in dit advies tevens aan om, in het kader van cyclisch pakketbeheer, de praktijkeffecten van een eventuele pakketuitname van vitamine D te zullen onderzoeken, met als doel inzicht te krijgen in eventuele onvoorziene effecten, met name bij kwetsbare groepen. Hieronder vallen mensen met een niet-westerse achtergrond (die vaker

¹ Kamerstuk 29 477, nr. 771.

² Pakketadvies vitamine D | Advies | Zorginstituut Nederland. Te raadplegen via <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/adviezen/2022/05/09/pakketadvies-vitamine-d>

vitamine D nodig hebben), mensen met lage inkomens en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden.

Uitvoering en aanpak Monitor

Het Zorginstituut heeft onderzoeksinstituut Nivel geselecteerd en gecontracteerd om deze monitor uit te voeren. In de bijlage vindt u de «Nivel Projectaanpak Effect pakketmaatregel vitamine D».

Doel en onderzoeksvragen

Het onderzoek ten behoeve van de monitor heeft als doel om betrouwbare inzichten te verkrijgen in het effect op aanschaf en therapietrouw van vitamine D bij kwetsbare groepen, nadat alle vitamine D middelen en calcifediol per 1 januari 2023 niet meer vergoed worden uit het basispakket. De monitor moet een antwoord geven op de vraag of en hoe aanschaf en therapietrouw van vitamine D zijn veranderd na uitstroom in 2023 en wat hiervan de achterliggende mechanismen en mogelijke redenen zijn.

Methoden van onderzoek

Het Nivel benadert de monitor zowel kwantitatief als kwalitatief om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Voor de kwantitatieve analyses maakt Nivel gebruik van de omvangrijke data uit de Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn (NZR) in combinatie met data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De CBS-data zijn nodig om relevante achtergrondkenmerken van huidige gebruikers van vitamine D op recept te verkrijgen en daarmee aard en omvang van de (niet)-kwetsbare groepen te bepalen. Door koppeling van NZR aan de CBS-data kunnen huidige gebruikers ingedeeld worden naar inkomen en land van herkomst.

Vanuit de NZR en CBS-data identificeert Nivel mogelijke kwetsbare en niet-kwetsbare groepen. Dat gebeurt op basis van leeftijd, geslacht, inkomen (sociaal-economische status (SES)), migratieachtergrond, comorbiditeit en comedicatie. Met behulp van een focusgroep bestaande uit apothekers en huisartsen, die o.a. werkzaam zijn in achterstandswijken, wordt de lijst van (niet)-kwetsbare groepen verfijnd en aangevuld.

Om kwalitatieve informatie te krijgen over de kenmerken en het gedrag in 2023 van gebruikers van vitamine D op recept, nadat vitamine D uit het pakket is gehaald, zet het Nivel vragenlijsten uit bij deelnemers van het Nivel consumentenpanel Gezondheidszorg en via apotheken en huisartsen. Hiermee kan ook achterhaald worden waar mensen vanaf 2023 vitamine D aanschaffen, hoe ze het gebruiken en hoe ze hierover zijn geïnformeerd. Kwetsbare groepen, zoals laaggeletterden, worden specifiek benaderd om deel te nemen aan mondelinge focusgroepen.

Oplevering resultaten Monitor Nivel

De definitieve rapportage van de resultaten van het onderzoek levert Nivel in oktober 2023 op. Het Zorginstituut zal mij aan de hand van de Nivel rapportage uiterlijk in december 2023 informeren over de Monitor pakketmaatregel vitamine D. Ik informeer u in het eerste kwartaal van 2024 hierover.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en u ervan te hebben overtuigd dat ik de pakketmaatregel vitamine D op een gedegen en zorgvuldige wijze laat evalueren.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers